

Szeged, 1728

Boszorkányok

A kápolna környékén kaszáltak. Régóta nézem azt az embert, eddig nem izgatta. Pedig néha felém rebben a tekintete. Most kiegyenesedik, de láthatóan feszült, a batyuja száját, amiből a füveket kínálgatta, gyorsan elhurkolja, a vállára veti. És sietni kezd, nagyon kapkodja a lábait, szinte fut. Én meg szaporázok utána, ő meg a zsákjával embereket taszít meg, nekifut ennek és annak, állatra, gyerekekre tapos. Már nem csak azok kiabálnak utána, akiknek neki-ütődik. Mögöttem ordítanak, mintha üstököt vernének. Fordulok, a városi poroszlók éppen elfutnak mellettem, zörög a kardjuk, zihálnak, mint a lovak.

Bassza meg!

Bassza meg!

Hát milyen fürge a sátánfajzat!

Hát persze, az asszony, az a magszedő asszony, az a csíra és fűszálgűjtő pára, az a vajákos, akit a határban láttam tolni a taligáját, egyáltalán nem előlem menekül. Az asszonyt máris utoléri, többször megütik, a kendője lecsúszik, a haját tépik, földre esik a zsákjával együtt. Azt gyorsan odébb rugdosák, megszakad a rossz szövet, szerteszóródnak a magok, szirmok, gallyak, ágak, levelek. Kavarog körülöttük a por, gyorsan ott terem néhány ember, máris átkozódnak, rázzák az öklüket, még rúgnak is, de ezt már a poroszlók nem engedik. Az asszonyt kötözik és ellökdösik.

Ott maradok, állok, tele lett a szám és a torkom porral, köpnöm kell.

Elfelejttem, hogy félek.

De azért félek.

+

Kitalálták, mint egy véres színpadi játékot Angliában.

Úgy kezdődnek a lefogások különben, hogy nem verik nagydobra, nem kezdik hirdetni, kikiáltani, hivatalosan terjeszteni, hogy mi lesz, ami lesz. Ha jól néz az ember a hallgatás mögé, minden fontos látható. Kezdődnek a lefogások, surrog a szoknya, csattan a csizmasarok. Kezdődnek a lefogások, borul a kas, szakad a zsák, pereg belőle, mintha végítéletig a fűmag. És bőven elég, ha az emberek beszélnek. Mondanak, amit akarnak. Mondják, amikor kedvük van hozzá, a képzelet szabad, teszi a dolgát. Milian disznói lelkesen rőfögnek, hogy rikoltoznak a város kakasai. Szürke birkák és tehének is vonulnak az utcákon, és hogy lesz a szél suhogásából háló, szálló gondolatot, csapongó lelket elfogó. Haltettek verdesnek csillogva a hálóknban, beszél mindenki, amit akar. Úgy beszélnek, mint én, a Taligás. Szavalnak, verset mondanak, poéták, dalnokok, trubadúrok, históriások lesznek. Lefogják az embereket, mint a beteg, veszett vadakat. Olyan is akad köztük, akit ismerni vélek, láttam piacon vagy város közeli réteken, az átfolyások közt területosokban, láttam tőzegben, iszapban turkálni, esetleg szót váltottunk, vettem tőlük csalánt vagy csipkebogyót, és persze olyan is van köztük, akit nem ismerhetek. Pedig mennyire hasonlítanak egymásra. Itt keringenek a városban, mint a szomorú varjak, de nem régóta recseg a károgásuk. Nem lettek bennszülöttek, ismerősök, szomszédok, anyák, rokonok, kívül maradtak a rend máskülönben milyen képlekeny formáján. Azt beszélük, főként a Jászságból kerekedtek útnak. Az étellel és a halállal kereskedtek. Rendetlen, bonyolult időszak volt, tehették. Felcser, borbély nem boltozott a városban, sokszor egy gennyes, pálinkától, nadálytól se gyógyuló sebnek se akadt gondozója, a ferences barátokhoz se lehetett minden lényegtelen nyavalyával szaladni, jól-lehet, éppen a kicsiny metszésből lett olykor nagy és fájdalmas halál. Élet és halál, nahiszen. Akkor mindet ismerem, az összes lefogott, vasra vert görbe, csoszogó járású, fölvergő nyelvű, villogó tekintetű asszonyt.

Miller házához terelik őket, melyiket ütni kell, beverni a botot a bordái közé, seggbe rúgni, melyik csoszog magától, csak a füves kosarat szorítja

a sovány melléhez, belebeszél közben. Olyan a batyuja, mintha púpja lenne. Villog a szemük a félrecsúszó kendő alól, átkoz a tekintet. Még nem fél, még átkoz. Nem, a kosarat nem adják. Vinnék magukkal bárhová, a föld alá, a pokolba. Míg el nem ragadják tőlük, és ki nem szórják azt a sok boszorkány zöldséget, mérgező magot, szarhajtást, számarfűfonatot. Egyelőre Miller pék pincéjében tartják őket. A városban már azt beszélük, hamarosan kezdődnek a tortúrák, amit aztán a betáblázott pinceablakok mögül kihallatszó jajszó és sikoly megerősít. Semmi kétség, elkezdődtek a tortúrák. Mennyi igen és nem lesz az ilyen kiáltásokból. Ott állok egy ilyen bedeszkázott ablak előtt, hallgatom a nyöszörgést, mint valami zenét, ahogy énekelnek e múzák.

Szavalni próbálok magam is, dadogok, suttogok, mert ittam, hogy tűrjem ezt az egészet, hogy viseljem,

és nem tudom, hogy a szó a deszkafalon áthatol-e.

Szavalunk egymásnak,

szavalom, hogy élt egyszer egy Phalarisz nevű király,

aki a bronzbikájába zárta az elítéltet,

a bikát lánggal tüzesítette,

és a nyomorult sikoltása, jajveszékeltése gyönyörűséges dallá vált.

Azt beszéltem, hogy ilyen a költő is.

Ők is költők, azt mondom nekik.

Félek.

Nem költők, ez nem költészet,

csak Miller pék süti, süti a kenyérét.

+

Forgatom a tököket, megveszem, s teszek még hozzá karalábét, répát. Néhány csomó csalánt, kamillát még. Aztán azt hallom a piacon, hogy a következő hajnalon a városi börtönbe terelik át az első, már vallomást tett csoportot. Két zöldséges suttog egymással. Egy vékonydongájú minorita barát megáll mellettük, hallgatja őket. Azok meg nem zavartatják magukat, jól kibeszélik a dolgot. Hogy miért pirkadatkor, amikor még egyetlen kordé vagy taligakerék se nyikordul? Csak mert jobb, ha nem látja ezeket a szánalmasokat a szabadon maradt emberi tekintet? Mert a kínzás elhasználta őket, ahogy a megvasalt fafej lágýit a sütni való húson? Még ha bűnös lelkek, de mégis asszonyok ezek, csontból, gyűlöletből, bűnből, kellemetlen, éles hangú nőstények.

A lefogások után a szóbeszéd mind színesebb árnyalatokat ölt, miféle bűnökre nyílt rá ezeknek a némbereknek a dohos, penészes élete. Közben fölfigyelek, hogy Vas Milian egyre szűkszávúbb, túl sokszor törölgeti el ugyanazt a kupát. Aztán egy napon, miközben az egyik lábáról a másikra ereszi hordó-szerű testének súlyát, azt kérdezi zavart rekedtséggel, meddig akarok maradni.

Nem tudom, Milian, mondom.

Jobb lenne, ha elmenne, Taligás, szól halkán, törölni kezd egy másik kupát, és félre néz, mint aki pókhálót keres az ivó sarkában.

Mindenkinek ez lenne a jó, Taligás.

Jöjjön, Milian, mondom neki, üljön csak le, csak előbb hozza ide azt a palackot, mutatok a boros üvegeket tartó fapalcok felé, s miután megteszi, elmesélem neki, és igazán olyan ékesszólóan és elhivatottan, mint egy költő, hogyan lesz valaki boszorkány, vagyis striga.

Nem túl bonyolult ez, fogadós úr.

Nem bonyolult, de a lelket megsebző.

Iszunk Miliannal, ő jobban fél, mint én.

Szerződést kell kötni az Ördöggel, mondom halkán. Ennyi csak. Meg lehet tenni mézesmázos szavakkal, valami tükörrel, vagy annak a fényével. Ő meg, az Ördög fogja a nagy könyvét, mert bizony könyve neki is van, hosszú, kacifántos,

voltaképpen végtelen lajstroma ez, és abba az illető nevét följegyzi. Szépen ír az Ördög, csakhogy tudja, Milian, mint egy szerelmes kislány. Na, az ilyen pára, akit leszerződttettek, aztán ördögösködni kezd. Azt kérdezi, miket tesz?

Úgy veszem, mintha Milian bölintana, pedig meg se rezdül. Ott marad a keze a kupán, szorítja, nem mozdul

Az korántsem elegendő, mondom, ha különben nem árt senki emberfiának. Mert majd árthat, csak idő kérdése, hogy kivesse magát belőle a gonosz. Megrecsegteti a szél a gerendákat, aztán a falakat, s miközben levél se rezdül, akkor roppan össze a ház. Ha az illető nem érintkezett, nem szerződött az ördöggel, nem ártott senkinek, csak babonás csacsogások, és varázserejű tárgyak révén igyekezett gyógyítani vagy tolvajra, károkozóra, bűnre rámutatni, bezárják. Élete maradhat. Azonban, Milian, ha az ördöggel le nem karistolt, kimondott szavak nélkül szerződik valaki, majd embert vagy állatot megront, ráolvasással bánt, sújtson le rá a vas. Ez a verdikt. Feje hulljon a porba. Ígyunk.

Egyedül iszom.

Tudja, Milián, a tűzhalál lefejezéssel enyhíthető. Azt is állítják, hogy ami történt, hajlok a bárgyú, megfélemlített, bortól átítatott arcba, nem az itteni magyarok természetéből fakadt. De Erdélyben is sűrűn és kedvvel lobbantak hasonló máglyák, voltak hasonló perbefogások, tortúrák és kínzások, lehet azt mondani, hogy az egyik magyarnak kedvére való, a másiknak éppenséggel nem a bajok efféle módon történő elrendezése.

Hagyja ezt abba, Taligás! Milian feszült, ráng az ideg a vastag nyakán, roppogtatja az ujjait, föláll, visszaül. Az üres boros palackot rázogatja.

Abbahagyom, uram, mondom.

Hátramegy, zörög kicsit, majd jön sóhajtozva vissza, hallgatunk, bort tölt.

Miért mondta el mindezt. Gyanúsít?

Hogy én magát, Milian? Hogy tehetném? Mivel? Ha gyanakvásra valaki adhat okot a maga környezetében, az csak én lehetek.

Bólogat, hát ezért is mondtam, kérem, hogy el kellene innen mennie. Ne is fizesse ki a kvártélyt. Csak menjen.

Szóltak magának, Milian?

Ha szóltak, ha nem szóltak, mindegy.

És ekkor valaki ránt a fogadó ajtaján, döng a lécz, be akar szakadni. Milian ábrázata eltorzul, úgy látom, most átgondol mindent, sok rosszat és kevéske jót, föléri gyorsan, mi lesz, mi lehet vele. Inkább arra jut, hogy elveszett. Neki vége van. Jókorát szusszantva ilyen lemondással emelkedik, így is nyúl az egyik kupáért, így kezdi törölgetni öntudatlanul, és így nyitja aztán a fogadó ajtaját. Hunyorog kifelé. Nem lát semmit, elveri tekintetét a fény. Hátral boldogan röfögnek a disznói. Aztán már lát Milian. Egy püspöki szolga veri az ajtót, fiatal gyerek még, pelyhes állú, liheg, futhatott ideig. Az izzadsága a szemébe csorog, a könnyökével törölgeti az ábrázatát. Bejön a helyiségbe, megáll előttem.

Kicsoda hív?, kérdem, hogy elébe menjek annak, ami úgyis lesz.

Róth titkár úr, uram, lihegi.

Nekem mi dolgom lenne vele?

Hogy vele lenne dolga, azt nem tudom, uram, szól, megvonja a vállát, liheg tovább, toporog zavartan.

Jön az úr, vagy nem?

Jól van, gondolom, s bölintok, megyek vele. Nem tudom, hová megyek, mi a tervük. Nem tudom, mit akarhatnak velem. Persze, talán lefogni, s odateni a megkínzott, vallomást tett némberek mellé. Az ajtóból még visszalépek a remegő Milianhoz, aki boros kancsóba bámul, mintha varázsolni akarna.

Látja, Milian, nem poroszlók jöttek értem.

Nem néz föl, úgy motyogja, attól még lefoghathják, Taligás. És iszik, majd felém nyújtja a korsót, mint aki így búcsúzik, mert engem többé nem lát, jól van, hát behúzok én is. A szolgának intek, várjon, még fölzaladok a szobámba. Mintha nem recsegne a lépcső, de minden lépés egy ágyúlövés. Miért nem hallom. De lőnek rám, ágyúval, kartáccsal, nem tudom. Mert nem hallom, és az ajtó se nyikorog, ahogy kitárom. Üres a szoba, nagyon üres. Csóválom a fejem. Hiszen Júliust és Barbarát már lefogták. Mit akartam én itt. Semmit. A megszokás vezetett föl. Hogy nem vagyok egyedül. De bizony, egyedül vagyok. Így térek vissza, iszom még egy nyelet bort, és aztán ballagok a fiú után.

Félek.

+

Róth tüzetesen végigmér, még a csizmámat is megvizsgálja, de nem várhat tovább annál, hogy az embernek igazán kellemetlen érzése támadjon, majd

leültet. Könnyedén int, üljön le, csak üljön le, Taligás. Kemény a szék, dudoros. Bort, kenyeret, füstölt húst hozat néhány koppanással, közben csücsörít, mint aki elgondolkodik. Nem jártam még a rezidenciáján. Nyíltan tekergetem a nyakamat, van néhány feszület, tükör alá préselt, szárított mezei virág a falon, meg latin föliratok az Evangéliumokból. Észreveszek egy piciny aranykeretes képet a Szűzanyáról. Az asztalán sok, kötegekbe emelt papíros magasodik. Hatalmas tintás üveg vigyázza őket, mint valami kövér öreg kobold, a titkok tudója. Róth meg azt nézi, hogyan veszem szemügyre a birodalmát. Végül megszólít, talán hozzám is ér. A vállam fölött lebeg a tenyere, egyik csak, és a kolbászra, a füstölt nyelv szeleteire mutat.

Egyen velem, kérem, mondom.

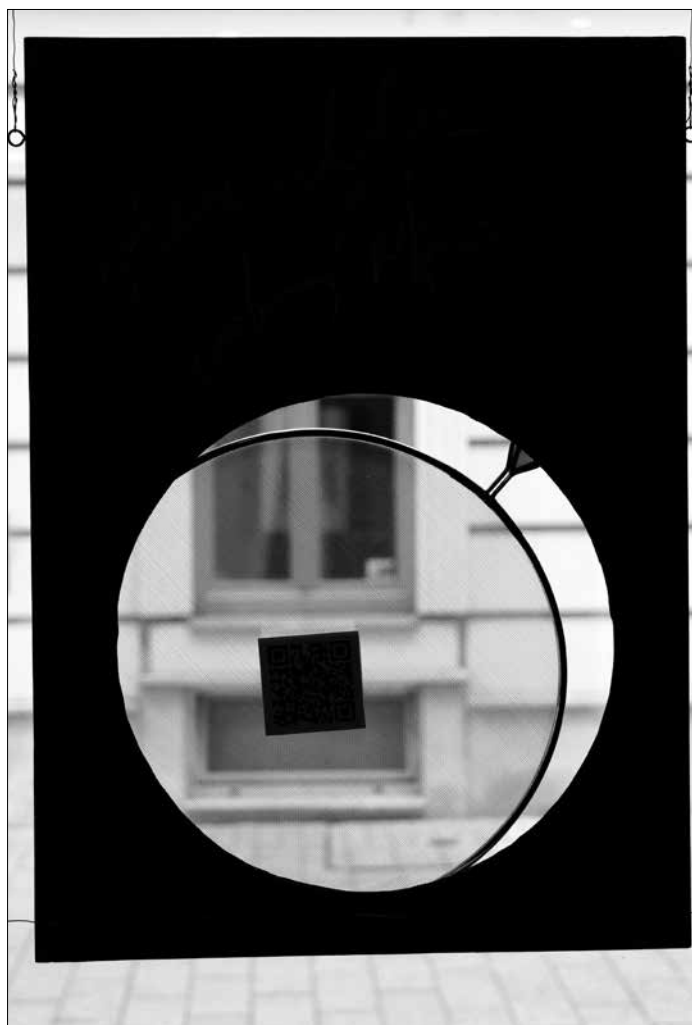
Nem vagyok éhes, Taligás.

Magam se lennék az, titkár úr.

Enni nem mindig akkor kell, amikor éhség gyötri az embert. Néha akkor eszünk, amikor lehet.

Ha nekem lehet enni, magának miért ne lehetne?

Komolyan bölint, csak leül velem szemben, együtt falatozunk, többször koccintunk. Félek. Attól is félek, ami történhet velem, de attól is, ami nem fog megtörténni. Légy száll a számra, elfújom, mint a beszédet, és valóban, sokáig nem esik szó. Örölnék a fogak. Ő nem kérdez, én sem keresek mondanivalót. Róth kendőbe törli a szép száját, még elosztja a maradék bort, megrázza a flaskát, üres, de a biztonság kedvéért az utolsó csepptet is kicsöpögteti. Átfigyel az üveg zöld, tompa fényén, s mint aki azt mondja, lám, most már átlátok rajtad, most már az enyém vagy egészen, ezért nem kellesz. Nincs szükségem rád, a mámort, azt a többet kiszoptam belőled. Koppan az üveg az asztalon, s mintha csoda lenne, az a légy, mi a számat piszkálta az elébb, beletéved. Ott zümmög bent, énekel. Mosolygunk ezen, hogy ez is Phalarisz. Roth szól az inasának, hordja el az ebéd maradékát. Kedvesen, félelmetesen parancsol, iparkodjon. Az íróasztalához lép, pakolászik, a papírokat eltolja, némelyiket a földre helyezi, kicsit keresgél, matat a szép, hosszú ujjával, majd a már letisztított asztalra új paksamétákat igazít. Friss iratok, érzem az illatukon. Mennyire más a tinta illata, amikor régi, és mennyire más, ha nemrégiben karistolták a papírra. A kövér üvegcsében meg ott lötyög az a kék tintalé, abból szaladt ide a papírra, élni és meghalni az a sok szó. Barbara jut az eszembe.

Szavak, mondja egyszerre Róth is.

Úgynevezett periratok, válaszolok.

Olvasson csak beléjük, Taligás!

Gyorsan megjegyzem az irathalmot kicsit eltolva, hogy nem konyítok a jog tudományához, bár jogi természetű könyvekkel akadt már dolgom nem kevésszer. Egyszer közös ismerősünknek, Wolzbein tanácsosnak vittem egy ilyet, vagy talán többet. Róth a polcához lép, mutatóujját szórakozottan futtatja a gerinceken, kihúzza a többi közül egyet, a Carpvóziust.

Erre gondol, mutatja felém, Taligás?, közben ráfújkal, mintha por borítaná. De nincs azon por egy szem se, sokat forgathatták mostanában.

Erre, titkár úr.

Nos, olvasson, ül le újra velem szemben.

Kezdem az első lappal, tintapaca sötétlik az alsó szegélyen, mint eldöszölt ujjnyomat. Jó lenne ráköpni, ezt érzem máris, aztán silabizálni kezdek. S valóban, mintha egy nagyszabású, a megregulázott fantáziát könnyedén és cél szerint röptető költemény soraiba temetkeznek, az Iliászba akár, Vergiliusba, igen, valóban eszembe jut Homérosz, Dante, de bizony még Shakespeare is, így olvasom a mondatokat, elnehezülve, a bortól mámorosan, de mind nagyobb megrendüléssel.

Ahogy tekintetem a sorokat rója, megtudhatom, hogy Rózsa Dániel, a volt városbíró nem csak a Sátánnal, de a törökkel is szövetkezett. Az ördögnek a lelkét, a turbánosoknak az esővizet adta, pontosan hét évre kótyavetyélte el, eladta a csapadékot, megbabonázta és elrontotta a harmatot, ami nélkül üszkösre égett a határ, csak hogy elhulljon a jószág, borjak és üszök tetemei bűzölögienek a pusztákon, éhezzen és szomjazzon az ember. Ezt vallotta az átkozott, a szemei forogtak közben, feketét köpdösött.

Kiolvasom, mi volt az áruló városbíró jutalma.

Bolha, maroknyi bolha! Azzal fizette ki az Ördög!

Róth most köhint, kérdést intéz hozzám.

Igaz is, Taligás, maga járt nála a napokban. Meglátogatta ezt a Rózsát. Mi célból, ha szabad tudnom?

Nem titok, titkár úr. Együtt vacsoráztunk. Bárányfejet vacsoráztunk.

Nocsak, megjelent maguknak az Ördög?

Kicsit gondolkodom, valószínűleg ott volt, titkár úr, mondom aztán. Mindenütt ott van. Hol ne lenne ott?

Ezen elcsodálkozik, nohát, és fölvonja a szemöldökét, nohát. És azért ment hozzá, hogy bárányfejet falatozzon?

Voltaképpen nem. Azért mentem, hogy figyelmeztessen.

Mire, Taligás?

Csak arra, hogy veszélyben van.

Miből gondolta, hogy abban van?

Abból, titkár úr, hogy a püspöki vizitáción egy szóval sem emlegették.

Abból éppen ellenkezőre következtethet az ember.

Nem kell a szó, ha elég a sejtetés.

Figyelmeztette, rendben. Nem kellett volna, de most ezzel ne törődjünk. Mire ő?

Azt hiszem tudta a veszélyt. De nem akart foglalkozni vele.

Látja, ez is mit jelent, Taligás?

Mit jelent, titkár úr.

Hogy jobb volt neki vele. Az ördöggel. De olvasson csak tovább, mutat az irathalomra Róth.

És én olvasok tovább.

Az egyik dög boszorkány dióhéjban, a másik rostán csónakázott át a Tiszán, hogy ott az Ördöggel találkozzon, és hagyta, hogy a sátáni fajzat az arcukba fíngdossa az összes gonoszágát. Ők hálából csókolgatták a gonosz segge lyukát.

Egy másik vénasszony azt a vallomást tette, hogy az Ördög megtanította záptojást tojni. Hát rá akarták venni, tegye csak. Tojjon tojást a banya! De csak maga alá fosott a szerencsétlen, amikor a vallatók szóra bírták volna, beszart, legalábbis a jegyzőkönyvek szerint, megrugdosták érte.

Repültek ezek a strigák, mint a szél fölkapta, dögszagú fekete vásznak. Suhantak az alkonyati város vörös fényében, akár az éledő denevérek, hogy éles rikoltással Nyugat felé kanyarodjanak, és Buda dombjaiig, egyenesen a Gellért-hegy szikláira huppanjanak le. Lett visongás, sikongatás, lihegés, támadt ott szörnyű paráznság, csecsek, seggek és ferdén ágaskodó faszok ünnepe. A még meleget lehelő sziklahátakon baszták magukat a Sátánnal. Szamárcsontból kifaragott trombitával, lókörm dobbal zenéltek, őriöngve, egymást tapogatva táncoltak, egymással is basztak. És ha takarodóját

trombitálta egy lidérc a szörnyű multságának, mint jóllakott varjak, hazaszálltak. Reggel kamillát, zsályát, harangvirág nedvet gyűjtöttek, baszató kéjkenőcsöket főztek. Igéztek, mérgeztek, megrottottak. Bábáskodtak is, mintha jók lennének, de a placentát a vajúdo asszonyba rontották, hogy pusztuljon a gyerek, torzónak vagy gnómnak szülessen. Mert folyton csak rá, az Ördögre gondoltak, aki az előző éjjel a viszkető seggükbe dugdosta a hatalmas, parázsló faszát, és közben számárhargon fuvalózott. Harmatot loptak, abból dagasztottak halálos, mérgező kenyeret.

Hogy lopták a harmatot, ha már Rózsa eladta?, kérdezem hirtelen, és fölállok, az ablakhoz lépek, odakint szeker zörög komótosan, ember balag, és madár kering. Jó lenne egy kis levegő, még az a meleg, fojtó is. Róth könnyedén felel.

Szegeden adta el az a Rózsa. Ez a budai harmat, Taligás. Olvasson.

Hogy nincs kedvem ehhez, az most egészen mindegy. Itt már harapófogóban lennék. Visszaülök az asztalhoz, megérintem a hatalmas tintatartót, milyen hideg.

Olvasson, Taligás!

A megvádolt emberek előadták azt is, mint kongott az üres ég alatt az alsóvárosi kistemplom harangja, és ők akkor hogyan billegtek a misére. Áldoztak, mintha a jót szomjúhoznák. Dehogyan tudták lenyelni az ostyát, Jézus Úr drága testét, kihányták, elköpdöszték már a templom csalánvirággal és kutyatej napocsákkal kísért kókerítése mellett vagy az onnan elvezető bokros úton, két szárazon fulladozó parcella között. Ha láttak rongyokba csavart gyerekembert, föléje hajoltak, az Ördögről suttoztak neki. Egyikük egy gyermek fejét levágta, s miután a koponyára titkos helyen megköpködött, összezsart földet kapart, a gyereketem nyakára tökök illesztett, s úgy noszogatta vissza az életbe. Vannak szemtanúk! Látták sokan ezt a gyalázatot, és már soha nem feledik!

Kicsit pihenek megint az olvasásban. Egyszerre észreveszem, hogy menyire zihálok.

Olvasson, Taligás!

Én folytatom, Róth pedig egy gyűszűvel játszik.

Volt kapitányuk a dögöknek, hogyne lett volna! Rózsa Dániel volt a boszorkánykapitány! Szerződést kötöttek az Ördöggel, aki bakkecskeként jelent meg nekik, sűrűn csókolták a homlokát és a seggét, Jó, ezt már olvastam, megtagadták Istent, az Ördög ezután emberi alakban baszott velük. Ezt is olvastam. Miért tették? Könnyebb életet, gazdagságot reméltek. Rózsa kapitány bűzölögő bársony ruhát viselt, ami az orgia után semmivé lett, az ott használt ezüst-arany pohár ganajjá változott. Fényes, aranyos zászlójuk van az Ördög képével, dióhéjban őrzik.

Főpillantok, sok, mondom sok ez, titkár úr, olyan sok, hogy nem is hihető.

Pontosan annyi, amennyi kell, Taligás, és nevet, egészen derűs lesz az ábrázata. Mit mondott Rákócziúr?

Semmit, uram.

Hazudik.

Nem titkár úr, nem hazudok. Rákócziúról mindenki beszél.

Adja vissza, uram, Júliust és Johannát.

Nem tehetem.

Mindent megtehet itt, már látom.

Ennyit mégsem. Ez nem rajtam múlik.

Hanem?

Tölt egy kis bort, tűnődik, ujjhegyvel kopogtatja a sima, fénylő állat

Igazából nem tudom, kin múlik. Mert értse meg, ha maga a püspök fordulna hozzám hasonló kéréssel, igyekezném lebeszélni. De bennem is van készlet, higgye el, hogy a püspököt fölkeresem, s a kezére csókolva azt mondjam neki, atyám, nem jó felé halad a történet.

Hosszan hallgatunk, én már nem tudom, mit mondhatnék, végül Róth föláll.

Jöjjön, Taligás, szól. Ezek voltak a szavak, Taligás. Most nézzük a tettet, folytatja, s aztán ahogy kilépünk a szabadba, elvágja a fény. Tüsszentek néhányat, Róth megáll, vár rám, kavargó előttünk por, az élet. Még mindig vár türelmesen, lovas kocsit bámul, lassan, komótosan ügetnek az állatok. Egy német víz gerendákat, a minap érkezhetett, és most falat emel, házat épít.

És most hová?, kérdezem.

A városi börtönbe, mondja s lép tovább. Én meg bizonytalanul haladok utána, s míg szaporázunk, le-le maradok, csak hogy ő rendre bevár. Majd az épülethez érünk, és máris belépünk a nyirkos dohszagba.

Miért lesz egyforma minden börtön?

(részlet egy készülő regényből)